

[Boligministeren.]

den uheldige indfyldelse på boligmarkedet, som en udvidelse af kapitel V. A. ville få. Der var vist almindelig enighed om under debatten sidste år, at hovedmisæren i vor daværende situation var den huslejespænding, der var opstået, og at den foreslåede regulering af huslejen i den gamle boligmasse ville bidrage til almindelig mildnelse af denne spænding. En stærk forøgelse af det dyre udlejningsbyggeri vil imidlertid yderligere forøge vanskelighederne på dette område.

Endvidere er der de erhvervsmæssige hensyn. Byggeriet er, som det mange gange er fremhævet, et erhverv, der kræver langsigtet planlægning. Forudsætningen for en billig og rationel boligproduktion er dog ikke blot, at man lægger sådanne planer, men også at man overholder dem, og dette har igen til forudsætning, at også det lov-mæssige grundlag for byggeriet får en nogenlunde varig karakter. Man kan ikke fra lovgivningsmagts side det ene øjeblik proklamere, at statens støtte skal tilrettelægges med henblik på en stabil byggerytme og med henblik på billiggørelse og rationalisering, og så det næste øjeblik give sig til at ændre de vilkår, som byggeriet med rette havde indstillet sig på skulle gælde over en længere årrække. Og som jeg sagde før, var den 4-årige periode, som loven efter sit indhold skulle gælde, altfor knap. I tillid til, at det sociale byggeri kunne regne med den een gang fastsatte andel i rådighedsbeløbene i hele lovens løbetid, er der allerede nu i betydeligt omfang disponeret for de kommende år. For at sikre et kontinuerligt byggeri og holde en stabil byggerytme indenfor de enkelte områder er der ved forhandlinger med kommunerne truffet aftale om et byggeprogram, i mange tilfælde for hele lovens løbetid. En opgivelse heraf kan fremkalde betydelige økonomiske tab. Der er endvidere på grundlag af de med kommunerne førte forhandlinger bestilt totalprojekter med forpligtelser for staten til at afholde projekteringsudgifterne, hvis de ikke iværksættes.

Endelig kan der være grund til at se på de beskæftigelsesmæssige hensyn. Det må nemlig understreges, at kapitel V. A.-byggeriet er stærkt koncentreret i hovedstadsområdet. Tanken med denne låneordning

var imidlertid, at den navnlig skulle kunne udnyttes af de mindre mestre og især ude i landet, men det er altså ikke gået som forventet.

Udover disse mere principielle betragtninger, der har ligget til grund for vor afvisning af lovforslagets hovedformål — altså begrænsningen af det sociale byggeri — skal jeg endelig fremsætte nogle kommentarer til enkelte af de bemærkninger, som den ærede forslagsstiller har ledsaget sit forslag med eller er fremkommet med i sin fremsættelsestale.

I bemærkningerne til lovforslaget er det anført, at udlån til byggeri efter kapitel V. A. er den for staten billigste og fordelagtigste form, og der er henvist til, at der ved byggeri efter kapitel V. A. ikke ydes driftstilskud eller huslejetilskud af nogen art. Jeg vil dog gerne gøre opmærksom på, at den rente, der betales af lån efter kapitel V. A. til gengæld er lavere end den, der betales af statslån iøvrigt. For lån indtil 15 000 kr. til parcel- og rækkehuse efter kapitel V. A. er renten kun 4,5 pct. og for etagebyggeri 5,5 pct., medens renten for det sociale byggeri er markedsrenten. Markedsrenten for de langfristede lån til det sociale byggeri er for tiden 6 pct., medens den for lånene i kapitel V. A., der kun løber i 35 år, ganske vist er 6,4. Men de rentelepser, der er givet byggeriet efter kapitel V. A., gælder for lånenes fulde løbetid, 35 år, medens de driftstilskud, der ydes til det sociale byggeri, jo aftrappes fra 1967 og helt bortfalder fra 1974.

Iøvrigt hævdede den ærede forslagsstiller i sin fremsættelsestale, at den ændring, der ved den nye byggestøttelov blev gennemført med hensyn til udlånsvilkårene for det sociale byggeri — således at der skal svares markedsrente, men til gengæld udbetales driftstilskud — havde betydet en forøgelse af støtten til de sociale selskaber. Forholdet er imidlertid det, at driftstilskuddene er fastsat således, at de svarer til værdien af de nedsettelses, som tidligere blev ydet efter den gamle låneordning, men vel at mærke kun i sådanne tilfælde, hvor et lån var ydet til billigt, men forsvarligt byggeri med en nogenlunde normal finansieringsplan. Hvis den nye driftstilskudsordning uanset dette i enkelte tilfælde har medført større lemper for det sociale byggeri, skyldes det,